BEMÆRKNINGER OVER LYCÆNA ARGUS-ÆGON-GRUPPEN

AF

W. M. SCHÖYEN.

Nærmest foranlediget ved Fundet af en eiendommeligt udseende stor *Lycæna*-Form af Typen *argus* auct. i Omegnen af Kristiania i Sommeren 1880 besluttede jeg at underkaste Gruppen *argus-ægon*, hvorom saa meget har været skrevet og stredet, en nærmere Granskning for derigjennem at komme paa det rene saavel med den nævnte Forms Stilling till begge de andre, som ogsaa disses indbyrdes Forhold til hinanden, saaledes som de hos os optræde. Saa meget större Opfordring har jeg nu efter tilendebragt Granskning af et stort Materiale af skandinaviske (tildels ogsaa udenlandske) Individer af Gruppen[1] fundet til herved at offentliggjöre nedenstaaende Bemærkninger over de herhenhörende Former, som jeg har fundet, baade at der er et og andet at berigtige i tidligere Publikationer vedkommende samme, og tillige at der endnu fremdeles hersker megen Usikkerhed selv blandt Lepidopterologer ex professo med Hensyn til den distinkte Skjelnen mellem Formerne. Desværre har jeg ikke været i Besiddelse af det fornödne Materiale ogsaa fra andre Lande og Verdensdele til at kunne indlade mig paa Betragtninger over de under denne Gruppe hörende Formers indbyrdes Forhold, Variationer etc. i de forskjelige Trakter af deres Udbredelsekreds i videre Udstrækning, en Opgave der vilde udkræve et enormt Materiale og som derfor faar være overladt Besiddere af större Samlinger. Her har jeg væsentlig haft for Öie deres indbyrdes

[1] Fra Sverige har jeg navnlig fra Hr. lektor THEDENIUS modtaget til Afbenyttelse en særdeles rig Samling af Exemplarer af denne Gruppe fra de forskjelligste Landskaber, hvorfor jeg herved aflægger min forbindligste Tak.

Forhold m. v. hos os paa den skandinaviske Halvö, idet jeg dog ogsaa stadigt har taget med i Betragtningen, hvad jeg dels gjennem Undersögelsen af Exemplarer ogsaa fra det övrige Europa og dels gjennem Literaturen har fundet værd at bemærke angaaende deres Udseende, Levevis m. v. i andre Lande. — Först ville vi se at klare det omstridte Spörgsmaal:

Hvilken Art er egentlig Pap. argus L.?

Som bekjendt har Tydningen af *argus* L. givet Anledning til en höist uheldig Uenighed, idet samtlige udenlandske Forfattere derunder forstaa samme Art som *argyrognomon* BERGSTR. (*calliopis* BOISD.), medens de svenske Forfattere med WALLENGREN i Spidsen anse LINNÉ's *argus* for identisk med *ægon* auct. Selv har jeg tidligere i Tilslutning til den for Tiden overalt udenfor Skandinavien almindelig brugelige Nomenklatur benyttet de gjængse Navne »*argus*» og »*ægon*». Efter nu ved denne Leilighed at have underkastet Sagen den omhyggeligste Prövelse og indhentet alle de Oplysninger, som det har været mig muligt at tilveiebringe til Opklaring af Spörgsmaalet, maa jeg imidlertid ubetinget tiltræde WALLENGREN'S Opfatning og med ham erklære mig enig i, att LINNÉ'S *argus* af de udenlandske Forfattere er bleven mistydet.

Hvad for det förste angaar de af LINNÉ i Fauna Suecica og Systema Naturæ under *argus* (♂) og *idas* (♀) anförte Citater af tidligere Forfatteres Beskrivelser og Afbildinger, saa er derfra ingensomhelst Oplysning at hente. DE GEER's Figurer fremstille nemlig *argiolus*, og derfra skriver sig ogsaa LINNÉ'S feilagtige Opgave[1]: »Habitat in Rhamno». WILKE'S, HOEFNAGEL'S, PETIVER'S, RAJI'S og GEOFFROY'S fremstille *icarus* ROTT. (*alexis* auct.); ROESEL'S *icarus* og *semiargus* ROTT. (*acis* auct.), citerede under *argus*, samt *Pol. hippothoë* O., citeret under *idas*. MERIAN'S og MOUFET'S Figurer tydes vistnok af WERNEBURG[2] som *argus* auct., men ingen af dem er af den Beskaffenhed, at de tillade sikre Slutninger i Spörgsmaal angaaende saa nær-

[1] Systema Naturæ XII, p. 790. (I Fauna Suecica staar derimod rigtigt: »Hab. in ericetis».)

[2] Beiträge zur Schmetterlingskunde I, p. 20 & 44.

staaende Former, som der her er Tale om. De övrige ere af endnu mindre Betydning end de ovenfor nævnte.

Hvad dernæst angaar LINNÉ's egne Beskrivelser af *argus* & *idas*, da har som bekjendt WALLENGREN[1] allerede i 1855 underkastet disse en kritisk Granskning, hvortil jeg her skal indskrænke mig til at henvise og som jeg i et og alt maa erklære mig enig i, undtagen forsaavidt Tydningen af ZETTERSTEDT'S *Argus idas* angaar, hvorom senere. Jeg skal i denne Forbindelse gjöre opmærksom paa, at den af WALLENGREN paapegede Skriv- eller Trykfeil i Fauna Suecica (1761) under *argus:* »alis caudatis» er i Syst. Naturæ XII (1767) ganske rigtig rettet til: »alis ecaudatis»; Feilen under *idas:* »alis ecaudatis coeruleis» gaar ogsaa igjen i sidstnævnte Værk, medens det derimod i förste Udgave af Fauna Suecica (1746) under n:o 804 rigtigt heder: »nigro fuscis».

Til de af WALLENGREN i hans her nævnte Afhandling fremförte Argumenter for sin Opfatning af LINNÉ'S *argus* bemærker ZELLER,[2] at han ikke kan finde dem overbevisende og tilföier: »LINNÉ's Beschreibungen sind viel zu oberflächlich, als dass die einzelnen Worte haarscharf aufgefasst werden könnten; die Angaben passen daher mit ihren Ungenauigkeiten und Auslassungen *auch* auf Lyc. Argus O.» Det er en Selvfölge, at hvor Talen er om to saa særdeles lige udseende Arter som de her omhandlede, vil en saa overfladisk Beskrivelse som LINNÉ'S *kunne* passe paa begge, men det vil dog vel neppe falde Nogen ind at paastaa, at Beskrivelsen i dette Tilfælde skulde passe *bedre* paa *argus* auct. end paa *ægon;* tvertimod maa det visselig indrömmes, at det snarere forholder sig omvendt. Hvad har saa störst Rimelighed for sig enten at antage, at LINNÉ har beskrevet den overalt i det sydlige og mellemste Sverige uden Sammenligning hyppigste Art, *ægon,* der baade ved sin stadige Forekomst paa Lyngfelterne (»Habitat in ericetis»: Fn. Suec.) og ved sit hele Udseende i alle Dele bedst passer till LINNÉ'S Udtryk, eller at forudsætte, at LINNÉ ikke skulde have paatruffet denne, men derimod den langt mindre hyppigt forekommende *argus* auct., der baade passer mindre godt til Beskrivelsen og desuden ialfald ikke i Lavlands-

[1] Öfvers. af Kgl. Vet. Akad. Förhandl. 1855, p. 205—210.

[2] Stett. Entom. Zeit. 1869, p. 380—381.

trakterne, saaledes som *ægon,* kan siges at være karakteristisk for Lyngmarkerne? ZELLER indrömmer ogsaa, at Sandsynligheden her kunde tale for WALLENGREN'S Anskuelse, men slutter med den Bemærkning: »Aber befände sich *Lyc. Ægon* als *Pap. Argus* oder *Idas* in LINNÉ's Sammlung, so würde STEPHENS, der früher die Linnæische Benennung auf den *Ægon* anwandte, nicht in List of British Animals V. Lepidoptera p. 20 zur Benennung *Ægon* für den Englischen Falter zurückgekehrt sein.»

Det er i Virkeligheden ganske besynderligt, at man ikke allerede forlængst har faaet dette Spörgsmaal endelig löst fra England ved en Undersögelse af Exemplarerne i LINNÉ's Samling. Saavidt jeg har kunnet erfare, er Der imidlertid ikke leveret nogen Redegjörelse i denne Retning. Ifald det virkelig forholder sig saaledes, som de engelske Lepidopterologer anföre, at kun *ægon* og ikke tillige *argus* auct. forekommer i England (hvorom jeg dog höiligen tvivler), saa maatte det jo være saa meget desto lettere for dem at komme paa det rene med, om LINNÉ's Exemplarer stemme overens med denne eller ikke. Da jeg som sagt intet Sted har kunnet finde noget offentliggjort desangaaende, har jeg henvendt mig til Hr ROB. M'LACHLAN i London med Anmodning om, at han vilde undersöge Exemplarerne i LINNÉ's Samling og meddele mig Resultatet, hvilket han ogsaa velvillig har paataget sig. I sin Skrivelse, hvori han redegjör for Resultatet af sine Undersögelser, beklager han vistnok, at han som ikke ex professo Lepidopterolog muligens ikke ubetinget tör stole paa sin Dom i denne Sag, men udtaler sin Anskuelse saaledes: »I have examined the coll. LINNÉ. One *Lycæna* bears a label »*Argus*» in LINNÉ's own handwriting. That example (with others that bear no label) appears to me *absolutely identical* with that we in England term '*Ægon*'; it would, I think be impossible to detect the example amongst a host of English '*Ægon*', if the label were removed. »*Idas* L'. appears also to be the ♀ of what we term '*Ægon*'. — Another English entomologist has independently examined the Linnean »*Argus*», and he agrees with me that it is the English '*Ægon*'». [1] Der

[1] Efterat ovenstaaende allerede var sat, har jeg endnu at tilföie, at jeg senere har erholdt yderligere Meddelelser fra M'LACHLAN angaaende Exemplarerne i LINNÉ's Samling, hvilke bortrydde enhver Tvivl om, at disse tilhöre den

synes saaledes at være tilveiebragt temmelig stærke Indicier for, at *ægon* befinder sig i LINNÉ's Samling baade som *Pap. argus* og *idas*, og at derfor ogsaa ZELLER's sidste Indvending mod WALLENGREN's Opfatning bliver bortryddet. Som Sagen altsaa nu staar, forekommer det mig, at der ikke lader sig anföre nogensomhelst plausibel Grund for Bibeholdelsen af Benævnelsen *argus* L. for den hidtil af Udlandets Entomologer derunder forstaaede Art, — det vil da sige nogen anden end den, at man jo nu engang har vænnet sig til det, og gammel Vane er slem at ændre! Vaneprincipet har jo ogsaa sine ligesaa trofaste Tilhængere som Prioritetsprincipet. For imidlertid ikke at foranledige nogen Misforstaaelse skal jeg i det fölgende i selve Texten saa meget som muligt bibeholde Benævnelsen *ægon* (istedetfor *argus* L.) for den ene Art, medens jeg for den anden (*argus* auct.) optager Navnet *argyrognomon* BERGSTR. Vende vi os altsaa nu til Betragtningen af

Forskjellighederne mellem begge Former, argus L. = ægon auct. og argyrognomon BERGSTR. = argus auct.,

saa har Meningerne som bekjendt saavel i ældre som nyere Tider været meget delte om, hvorvidt de kunne ansees store nok til at begrunde deres Opstilling som to distinkte Arter, eller om de ikke snarere burde betragtes som tilhörende en og samme Art. Fra först af var man jo udelukkende henvist til at söge Forskjellen i Farvetegningen og maatte, saa godt man kunde, uden nogen Stötte i andre Karakterer söge at indordne sine Exemplarer, saavel de typiske som de mindre typisk tegnede, efter bedste Skjön under den ene eller den anden af disse to i hele Tegningsanlægget saa aldeles overensstemmende Former, hvad visselig ofte faldt mere end vanskeligt nok. Forvexlinger af begge har derfor saa at sige hört til Dagens Orden, hvorfor de forhaandenværende Opgaver, navnlig da de af tidligere Datum, over begges Forekomst og Udbredelse, Levevis, Udvikling m. v.

virkelige *ægon* auct., idet han nemlig ved en fornyet Undersögelse har fundet dem alle i Besiddelse af den for denne Art karakteristiske Horntag paa Forbenenes Tibier, et Forhold hvorpaa han tidligere ikke havde været opmærksom.

visselig for en meget stor Del maa modtages med största Forsigtighed, da der utvivlsomt ofte er taget Feil i Bestemmelserne. Intet Under da, at Mange under disse Omstændigheder fandt det bekvemmere at anse begge for identiske og henföre dem sammen under Navnet »*argus* L.»

Selv efterat man ved Opdagelsen af den bekjendte »Hornstachel» paa forreste Fodpar hos *ægon* auct. (se fig. 1), der visselig med rette er anseet for en aldeles fortrinlig Karakter, mente at have fundet det eneste sikre Skjelnemærke mellem begge har dog Flere ikke desto mindre stillet sig lige skeptisk ligeoverfor Artsforskjellen og fremdeles som för villet have begge Former ind under en og samme Art. I vort Land har de tidligere aldrig været holdt tilstrækkelig ud fra hinanden, og i SIEBKE's »Enum. Ins. Norv.» III (p. 6) ere begge slaaede sammen under Navnet *argus* L. Samme Fremgangsmaade er f. Ex. ogsaa af RÖSSLER befulgt i hans »Verzeichniss d. Schmett. des Herzogth. Nassau»[1], idet han i den Anledning bemærker: »Nach Vergleichung einer Menge Exemplare sowohl aus Alpengegenden als von hier sind mir die Artrechte von *Ægon* sehr zweifelhaft geworden, ungeachtet der mikroskopische Unterschied gefunden worden sein soll, dass die Vorderschienen bei *Ægon* mit einem Hornstachel versehen seien, der bei *Argus* fehle; allein solche Unterschiede können täuschen, wie die Erfahrung gelehrt hat.» Ligesaa siger KEFERSTEIN[2] i samme Anledning: »Noch möchten wir darauf aufmerksam machen, dass bei Feststellung der Art-Charactere — möglichst nur solche Kennzeichen herbeigezogen werden dürfen, welche mit blossen Augen, nöchstens unter Anwendung einer einfachen Lupe, wahrgenommen werden können. — — So ist z. B. nach Speyer der einzige stichhaltige Unterschied zwischen *Argus* und *Ægon* das Dasein oder Fehlen des Schienenstachels. Aber diesen aufzufinden hält oft sehr schwer; bei *Agestis* und *Polysperchon* ist der Schienenstachel kaum sichtbar und überhaupt ist er bei den Lycænen theils länger theils kürzer, theils fehlt er ganz. Nach unserm Dafürhalten kann er daher bei der gedachten Gattung als wesentliches Artmerkmal nicht angesehen

[1] Jahrb. Nass. Ver. f. Naturk. 19—20 Heft. p. 114—115.

[2] Betrachtungen über die Entwickelungsgeschichte der Schmett. und deren Variation, 1880, p. 80.

werden und erscheinen mithin *Argus* und *Ægon* nur als zwei Formen derselben Art.»

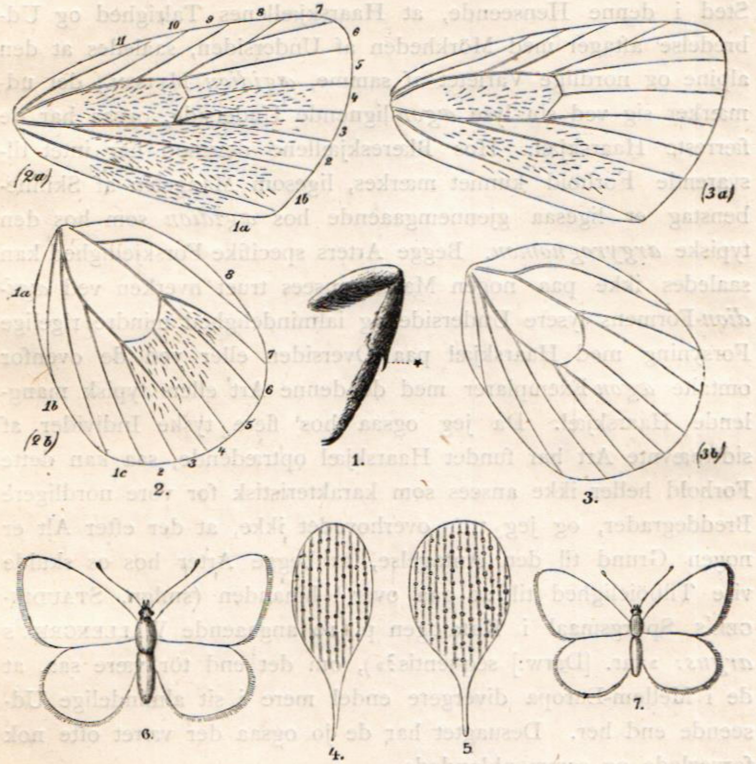
Ganske vist vilde det være det mageligste og bekvemmeste, ifald man altid ved Bestemmelsen af Arter, selv de tvivlsomste og vanskeligste, udelukkende kunde hjælpe sig med de »blotte Öine»; men det lyder temmelig uvidenskabeligt at kaste Vrag paa en Karakter, fordi det muligens for den, der kun bekymrer sig om mere iöinefaldende Farveforskjelligheder og hvis Sag det aldrig har været nogensinde at benytte et Mikroskop ved sine Forskninger, kan falde lidt vanskeligt at opdage den, al den Stund Erfaring lærer, at den virkelig er konstant. Det hjælper ikke her at ville gjöre gjældende, at den omhandlede Skinnebens-Tag *hos andre Arter* af Slægten kan forholde sig forskjelligt. Her gjælder det nöiagtigt og samvittighedsfuldt at undersöge Forholdet specielt hos *netop disse to Former* og se, hvordan Sagen stiller sig hos dem; först da kan man tale om, hvad »Erfaring har lært» i dette Tilfælde. Ingen af de to nævnte Herrer synes imidlertid at have fundet dette Umagen værd, men de indskrænke sig til ganske simpelt at betvivle Paalideligheden af den nævnte Karakter uden Stötte i egne Undersögelser. Efterat jeg nu under Mikroskopet har undersögt flere hundrede Exemplarer af denne Gruppe, baade skandinaviske og andre europæiske, maa jeg imidlertid, stöttet til mine saaledes vundne Erfaringer, paa det bestemteste hævde, at Forholdet med bemeldte Tag er *aldeles konstant,* idet jeg nemlig ikke har paatruffet et eneste Exemplar, der afviger i denne Henseende ved enten at mangle den, hvor den skulde findes, eller tvertom. (Smlgn. ogsaa ZELLER'S Udtalelser imod RÖSSLER i Stett. Ent. Zeit. 1868, p. 127). Taggen er vistnok ikke hos alle Exemplarer af *ægon* lige iöinefaldende, idet den varierer i Störrelse og derfor hos nogle Individer kan være mindre let at opdage end hos andre; men dens Forekomst er derfor lige konstant, og om nogen »Vanskelighed» ved at finde den frem kan der aldeles ikke være Tale for Nogen, der blot nogenlunde forstaar at benytte et Mikroskop, eftersom i Regelen allerede en stærk Loupe vil være tilstrækkelig til at gjöre den synlig. Man tænke sig blot, hvilken Anvendelse der gjöres af Mikroskopet ved Bestemmelse af Arterne paa andre Felter af den lavere Dyre- og Planteverden!

I sin interessante Afhandling: »Ueber sekundäre Geschlechtscharaktere nordischer Tagfalter»[1] har min Ven Dr. AURIVILLIUS paapeget endnu en mikroskopisk Forskjel mellem disse to Former, der, omendskjönt den kun finder Anvendelse paa Hannerne, dog fortjener at tillægges den störste Betydning. Han har nemlig fundet, at der er karakteristiske Forskjelligheder ved Skjælbedækningen paa Oversiden af Forvingerne hos Hannerne af begge. Betragter man nemlig under maadelig Forstörrelse Forvingen af *argyrognomon* ♂ (*argus* auct.), vil man finde den i en betydelig Udstrækning besat med en Mængde smaa hvide Haar, »Haarskjæl» (se fig. 2), hvilke derimod mangle hos *ægon* ♂, hvor Vingen viser sig glat. Löser man endvidere endel af Stövet fra Vingefladen og betragter det under Mikroskopet ved stærkere Forstörrelse, vil man finde hos begge Arter endel eiendommeligt formede Skjæl, saakaldte »Blæreskjæl», der vise et forskjelligt Udseende hos hver især af dem, idet de nemlig hos *ægon* ere mere aflange eller elliptiske og forsynede med 8—9 Rader af smaa runde Blærer (se fig. 4) hos *argyrognomon* derimod bredere, mere rundagtige og med 10—12 Rader Blærer (fig. 5). Se dette er jo en særdeles interessant Nyhed, og Opdagelsen heraf vil visselig hilses med Glæde af enhver videnskabelig Lepidopterolog, omendskjönt man jo vistnok heller ikke kan nyde den med »blotte Öine».

Desværre ser jeg mig imidlertid nödt til at gjöre opmærksom paa, at disse Forholde ikke ere saa konstante som af AURIVILLIUS antaget. For det förste er Mangelen af de omtalte Haarskjæl hos *ægon* ♂ ikke gjennemgaaende. Undertiden optræde nemlig saadanne ogsaa hos denne, dels i et Faatal nær Basis af Vingen, dels ogsaa fremover Vingen (hovedsagelig i Celle 1 b) enten sparsomt eller endog i ikke saa ubetydelig Mængde (se fig. 3). Aldrig har jeg dog hos noget Exemplar af denne Art fundet dem forhaanden i den Mængde og Udstrækning som hos *argyrognomon,* hvor de brede sig ud over en langt större Flade af Vingen og tillige sidde tættere, ja ikke saa sjelden endog optræde paa Bagvingerne i Cellerne 3—6 (se fig. 2). Hos sidstnævnte Art mangle de aldrig nogensinde, og man kan saaledes

[1] Bihang till K. Svenska Vet. Ak. Handl. B. 5. (1880) n:o 25, p. 25—26.

være fuldt sikker paa, at hvor man finder Vingen glat, der har man den typiske *ægon* for sig, og man vil, naar man engang har gjort sig ordentlig Rede for Forholdet hos dem begge, vanskelig kunne skuffes af den forövrigt temmelig fortrædelige Qvasi-Mellemform af *ægon* med Haarskjæl. — Heller ikke Blæreskjællene vise konstant det af AURIVILLIUS opgivne Forhold mellem

Bredde og Længde, samt Antal af Blærerader, men variere ofte temmelig betydeligt hos begge Arter. Man finder saaledes hos *ægon* Skjæl med baade 10 Blærerader og derover, og isaafald ere de adskillig bredere i Forhold til Længden og nærme sig mere Udseendet hos *argyrognomon*. Hos denne sidste har jeg derimod aldrig fundet færre end 10 Rader, men oftere baade 13 og 14, saa idetheletaget vil man hos denne finde Skjællene

bredere i Forhold til Længden og forsynede med flere Blærerader end hos *ægon* (smlgn. figg. 4 og 5).

Jeg maa i denne Forbindelse gjöre opmærksom paa, at medens jeg hos *ægon* ♂ ikke har været istand til at paavise nogen bestemt Sammenhæng mellem den omtalte Optræden af Haarskjæl og Farvetonen paa Vingernes Underside, saa synes der derimod hos *argyrognomon* ♂ at finde et saadant Forhold Sted i denne Henseende, at Haarskjællenes Talrighed og Udbredelse aftager med Mörkheden af Undersiden, saaledes at den alpine og nordlige Varietet af samme, *ægidion* Meissn., der udmærker sig ved sin lyse *ægon*-lignende Underside, ogsaa har de færreste Haarskjæl. Hos Blæreskjællene derimod har intet tilsvarende Forhold kunnet mærkes, ligesom Mangelen af Skinnebenstag er ligesaa gjennemgaaende hos *ægidion* som hos den typiske *argyrognomon*. Begge Arters specifike Forskjellighed kan saaledes ikke paa nogen Maade ansees truet hverken ved *ægidion*-Formens lysere Underside og ialmindelighed mindre rigelige Forsyning med Haarskjæl paa Oversiden eller ved de ovenfor omtalte *ægon*-Exemplarer med de denne Art ellers typisk manglende Haarskjæl. Da jeg ogsaa hos flere tyske Individer af sidstnævnte Art har fundet Haarskjæl optrædende, saa kan dette Forhold heller ikke ansees som karakteristisk for vore nordligere Breddegrader, og jeg tror overhovedet ikke, at der efter Alt er nogen Grund til den Antagelse, at begge Arter hos os skulde vise Tilböielighed til at gaa over i hinanden (smlgn. Staudinger's Spörgsmaal i Katalogen p. 10 angaaende Wallengren's *argus:* »var. [Darw.] sequentis?»), om det end tör være saa, at de i Mellem-Europa divergere endel mere i sit almindelige Udseende end her. Desuagtet har de jo ogsaa der været ofte nok forvexlede og sammenblandede.

Hvad dernæst Farveforskjellighederne mellem vore to her omhandlede Arter angaar, saa vise ogsaa disse sig, skjönt de ere af temmelig subtil Art, fuldkommen konstante og vel anvendelige til at skjelne mellem dem. Da de jo imidlertid begge saa ofte har været beskrevne og afbildede, saa tror jeg ikke her paany at burde levere omstændelige Beskrivelser af dem, men skal indskrænke mig til at henvise dels til den i det fölgende meddelte Oversigt over de væsentligste Skjelnemærker, hvorved man

lettest kan holde dem ud fra hinanden, og dels til den til Slutning leverede Synonymi, indeholdende endel af de vigtigste Beskrivelser og Afbildninger af dem, hvormed jeg har haft Anledning til at gjöre mig bekjendt. Særskilt maa henvises til WALLENGREN's og SPÅNGBERG's Arbeider saasom omhandlende skandinaviske Exemplarer.

Argus L. (ægon auct.)

♂

Forreste Fodpars Tibier i Enden forsynede med en krumböiet brun Horntag (se fig. 1).

Forvingernes Overside mangler i Regelen aldeles Haarskjæl; i hvert Fald forekomme de aldrig i den Mængde og Udstrækning som hos *argyrognomon*. Bagvingerne mangle altid saadanne (se fig. 3).

Blæreskjællene mere aflange, ialmindelighed forsynede med 8—9, dog undertiden flere Længderader af runde Smaablærer (se fig. 4).

Den sorte Bord paa Oversiden af begge Vingepar temmelig bred og indad mindre skarpt afgrændset fra Vingens blaa Farve. Paa bagvingerne dog ikke saa sjelden helt smal med en Rad runde sorte Punkter paa Indsiden.

Undersiden hos typisk farvede Exemplarer blaahvid eller lyst isgraa. Hos ikke faa Individer formörkes imidlertid Farven og gaar over til brungraat, hvorved

Argyrognomon BERGSTR. (argus auct.)

♂

Forreste Fodpars Tibier mangle Horntag i Enden.

Forvingernes Overside forsynet med særdeles talrige Haarskjæl, der har en betydelig Udbredelse over Vingens Flade, ligesom de ogsaa ofte optræde i ikke ringe Antal paa Bagvingerne (se fig. 2).

Blæreskjællene i Regelen mere rundagtige, försynede med mindst 10—12, ikke sjelden endnu flere Længderader af Blærer (se fig. 5).

Oversidens sorte Randbaand ganske smalt og indad skarpt afgrændset mod Grundfarven. Ogsaa hos denne findes ikke saa sjelden paa Bagvingerne en Rad sorte Punkter indenfor Randborden, i Regelen sammenhængende med denne.

Undersiden askegraa eller brungraa, helt igjennem mörkere end hos *ægon*, med det hvidagtige Felt indenfor Bagvingernes rödgule Randbaand altid gjen-

opstaar en betydelig Lighed med *argyrognomon,* saa meget mere som det ellers i Regelen sammenhængende hvide Felt indenfor Bagvingernes rödgule Randbaand hos saadanne Individer ligesom hos hin gjennemskjæres af tydelige graa Striber efter Aarerne.[1] — Det smale Yderfelt nærmest ind til den sorte Linie langs Fryndsernes Basis dannes hos typiske Exemplarer paa begge Vingepar af rent hvide Buestreger; hos individer med mörkere Underside er deres hvide Farve gjennemgaaende mindre tydeligt fremtrædende paa Forvingerne.

♀

(næsten altid mindre end ♂)

Forreste Fodpars Tibier ligesom hos ♂ forsynet med en krumböiet Horntag i Enden.

Oversiden næsten altid brun og viser en langt mindre fremtrædende Tilböielighed til at antage blaa Farve end hos *argyrognomon;* naar dette sker, er samme Farve gjerne kun af ringere Udstrækning.

Undersiden karakteriseres sær-

nembrudt af graa Striber og derved oplöst i en Rad vel adskilte pilformige Pletter med Spidsen indad. — Kun paa Bagvingerne har de fine bueformige Tverlinier langs Yderranden en hvid eller hvidagtig Farve; paa Forvingerne derimod skille de sig ikke fra Vingens övrige graa Grundfarve. (NB. Mærkes maa det her, at den alpin-arktiske *var. ægidion* har en langt lysere hvidgraaagtig Underside end Hovedformen og derved faar en meget större Lighed med *ægon,* hvilket ofte har foranlediget Forvexlinger mellem dem).

♀

(ligesaa stor eller större end ♂)

Forreste Fodpars Tibier mangle Horntag i Enden ligesom hos ♂.

Oversiden somoftest med mere eller mindre blaat over begge Vingepar, kun sjeldnere ensfarvet brun.

De hvide Tegninger paa Un-

---

[1] Naar Dr. SPÅNGBERG (Sv. och N. Arterna af Dagfj.sl. Cupido, p. 35—36) om *Agyrognomon* anförer: »Förmodligen bilda denna art och den föregående hybriditeter med hvarandra, emedan jag sett exemplar, hvilka haft tagg på tibian af frambenen liksom föregående, men hvad färgen beträffar liknat *Agyrognomon*», saa er der vist neppe nogen Tvivl om, at disse Exemplarer netop har været saadanne paa Undersiden mörkere farvede *Ægon*-Hanner.

deles bestemt og iöinefaldende ved gjennemgaaende renere og derfor langt skarpere fremtrædende hvide Tegninger paa begge Vingepar. Feltet indenfor det rödgule Baand paa Bagvingerne sammenhængende hvidt, hvorhos det smale Felt langs Yderkanten af Forvingerne dannes af lige saa rent hvide Buelinier som paa Bagvingerne.

dersiden samtlige mindre rene og derfor heller ikke saa skarpt fremtrædende. Feltet indenfor det rödgule Baand paa Bagvingerne har kun en Rad pilformige hvidagtige Pletter, og paa Forvingerne er det smale Felt i Yderkanten ikke hvidt, men af samme graa Farve som Vingen forövrigt.

Har man först engang ret sat sig ind i de her fremhævede, for hver af Arterne karakteristiske Eiendommeligheder i Udseendet, saa vil man i Regelen kun i sjeldne Undtagelsestilfælde finde sig nödt til at ty til Undersögelsen af de plastiske Karakterer ved Hjælp af Mikroskop eller Loupe for at komme til et fuldt sikkert Resultat; i Regelen vil man efter nogen Övelse uden synderlig Vanskelighed blot efter Farveforskjellighederne kunne med Sikkerhed henföre saavel Han- som Hun-Exemplarer til den rette Art. Det er forresten Hunnerne, der kunne frembyde de vanskeligste Tilfælde, idet deres Udseende hos begge Arter er större Variationer underkastet end Hannernes. I Mellem- og Sydeuropa synes begge Arters Hunner næsten altid at være brune paa Oversiden, dog forekommer ogsaa her af *argyrognomon* af og til Hunner med mere eller mindre blaat: det er jo netop disse, der fra först af ere blevne tildelte Navnet *argyrognomon,* hvilket af STAUDINGER som bekjendt benyttes som Aberrations-Benævnelse for de saaledes farvede Hunner. Medens imidlertid denne Farvedragt hos Hunnen i Mellem- og Sydeuropa kun forekommer enkeltvis og som ren Undtagelse, danner den hos os tvertimod Regelen, idet som ovenfor nævnt vore Hunner af denne Art somoftest ere mere eller mindre blaafarvede, kun sjeldnere brune. *Ægon*-Hunnerne derimod bibeholde gjerne ogsaa hos os sin sædvanlige brune Farve, hvilket imidlertid ikke hindrer, at man jo ogsaa kan finde Hunner af denne Art blaafarvede, men dette forekommer ialfald kun sjeldnere. Overhovedet kunne som sagt Hunnerne af begge variere ganske betydeligt i Henseende til Oversidens Farvetegning, baade

hvad Forholdet mellem den brune og blaa Farve angaar og tillige med Hensyn paa det rödgule Randbaand, der snart findes lige udviklet paa begge Vingepar, snart alene paa Bagvingerne, eller endelig er fuldstændig forsvundet paa begge, ligegyldigt enten Vingernes Grundfarve er brun eller overveiende blaa. Paa denne Maade opstaar en Mangfoldighed af forskjelligartede, mere og mindre afvigende Farve-Aberrationer, saaledes som man gjerne i enhver större Samling vil have Anledning til at bemærke. Undersiden bibeholder imidlertid, uanseet Oversidens Farveafændringer, sit typiske Udseende uforandret.

I ganske sjeldne Tilfælde kan det hænde, at man finder Exemplarer, hvor Undersiden viser et fra det normale afvigende og eiendommeligt Udseende derved, at de sorte Pilpletter, der indad begrændse det rödgule Randbaand, gjennem Forlængelse indover ere traadte i sammenhængende Forbindelse med de runde sorte Pletter udenfor Diskstregen, med hvilke de da tilsammen danne store, aflange, sorte Flekker. Dette Forhold, der forövrigt ogsaa gjenfindes hos andre Arter af Slægten, kan finde Sted enten paa begge Vingepar eller kun paa Bagvingerne (smlgn. HERRICH-SCHÄFFER'S fig. 247, samt GERHARD'S Pl. 38 fig. 5). SPÅNGBERG[1] har omtalt et Par saadanne Exemplarer af *argyrognomon* fra Stockholmstrakten og Funnäsdalen i Herjedalen. Selv har jeg haft Anledning til at se et Individ af *var. ægidion* ♂, fanget af Konservator SCHNEIDER i Hammerö i Nordland 12:te August 1880, hos hvilket paa begge Vingepar Sammensmeltningen af de nævnte sorte Pletter er saa fuldstændig, at alle Mellemrummene mellem Nerverne ganske udfyldes af de derved opstaaede, brede sorte Flekker. Noget Exemplar af *ægon* af tilsvarende Udseende har jeg aldrig paatruffet, erindrer heller ikke at have seet omtalt saadanne fra andre Steder, hvorfor dette Forhold maaske i hvert Fald turde forekomme hyppigere hos *argyrognomon* end hos hin.

Ægon synes idetheletaget ogsaa at være mindre tilböielig til at undergaa klimatiske Variationer paa de forskjellige Lokaliteter end *argyrognomon*. Paafaldende er det imidlertid, hvor meget mange af vore skandinaviske Exemplarer, ialfald Hannerne, nærme sig til den i Lilleasien, Persien etc. forekommende Form af Ar-

[1] l. c. p. 35.

ten, *var. bella* H. S., hvoraf jeg besidder typiske Exemplarer fra Dr. STAUDINGER til Sammenligning. Jeg har saaledes haft Anledning til at se Hanner fra flere forskjellige Trakter baade i Norge og Sverige, der viste sig saa aldeles overensstemmende med STAUDINGER's baade i Störrelse og Farvetegning, at de slet ikke var til at skjelne fra samme. Særlig synes en saadan Overensstemmelse oftere at finde Sted paa Artens nordligere Forekomststeder, hvor den baade bliver mindre og tillige faar smalere sort Randbaand, gjerne med sorte Punkter indenfor paa Bagvingerne, medens Hunnen faar helt hvide Fryndser ligesom Hannen. I de större Höider paa Alperne bliver Arten ligeledes mindre, men Hannens sorte Randbaand viser her tvertimod en afgjort Tilböielighed til at blive bredere end i Lavlandet (ifölge ZELLER,[1] FREY[2] m. fl.).

Argyrognomon, der baade gaar höiere op paa Fjeldene og længere mod Nord end *ægon,* undergaar ogsaa större Variation end denne. Sammenligne vi f. Ex. typiske Exemplarer fra vore sydligere Trakter med fuldt udprægede *var. ægidion*-Exemplarer enten fra Höifjeldet eller fra Lapmarkerne, saa finde vi en ganske betydelig Forskjel, der imidlertid aldeles udjevnes, naar vi forfölge Arten gjennem dens hele Udbredelseskreds og lægge Mærke til, hvorledes Udseendet gradvis forandres, saaledes at der ingen skarp Grændse lader sig trække mellem Hovedformen og Varieteten, idet de ganske successivt gaa over i hinanden. Efterhaanden som man nemlig kommer længere nordover eller höiere op paa Fjeldene, bliver Arten mindre, mattere blaa paa Oversiden, Undersiden gaar fra mörkere graa over i lysere brunliggraa og tilsidst hos Hannen ganske hvidliggraa, de rödgule Tegninger hos begge Kjön blive blegere og Öiepletterne mindre. Medens paa Alperne Hunnerne synes at holde sig ensfarvet brune i de större Höider, saa tabe de derimod hos os hverken i det höie Norden eller paa Höifjeldet sin Tilböielighed til at antage den blaa Farve; tvertimod finder man denne i Regelen endnu mere fremherskende under nordligere Bredder; Fryndserne blive derhos helt hvide som hos Hannen.

---

[1] Stett Ent. Zeit. 1868, p. 126 & Verh. d. zool. bot. Gesellsch. Wien 1868, p. 572.

[2] Lepidopteren der Schweiz, p. 14.

Navnlig hos Hannen af *ægidion* bliver Undersiden særdeles lys, hvorved den erholder et temmelig *ægon*-lignende Udseende, saa meget mere som den i Regelen ogsaa har hele Feltet indenfor det rödgule Baand paa Bagvingerne hos begge Kjön helt sammenhængende hvidt, hvorved Ligheden med *ægon* bliver endnu mere skuffende. Disse Eiendommeligheder ved Undersiden er det vistnok ogsaa, der har forledet WALLENGREN til at henföre ZETTERSTEDT's *Argus idas* til *ægon*, medens den i Virkeligheden tillhörer *var. ægidion* og intet har med *ægon* at gjöre. Saavel ZETTERSTEDT's Beskrivelse[1] som de af ham opgivne Forekomststeder (bl. a. Tromsö og Bossekop, hvor det senere noksom er konstateret, at kun *ægidion* og ikke *ægon* forekommer) havde forlængst hævet enhver Tvivl hos mig i denne Henseende. Da imidlertid WALLENGREN i sin förnævnte Afhandling[2] udtrykkelig nævner, at han selv har undersögt ZETTERSTEDT's Type-Exemplarer, og desangaaende udtaler: »bland alla de originalexemplar till *Argus idas*, som jag granskat, fanns också icke ett enda, som tillhörde *L. calliopis*, utan voro de alla *L. ægon*», fandt jeg det fornödent at söge fuld Vished tilveiebragt ved en direkte Undersögelse af disse samme Exemplarer, hvortil jeg ogsaa ved Hr Prof. QVENNERSTEDT's velvillige Imödekommenhed er bleven sat istand. Paa Anmodning har jeg nemlig erholdt tilsendt til Granskning de i ZETTERSTEDT's Samling i Lund værende Exemplarer af hans *idas*, i alt 10 Stykker. Det viste sig at være 7 Hanner af *ægidion*, hvoraf 1 fra Tromsö, 1 fra Talvik, 1 fra Bossekop (mærkelig nok etiketteret som *A. idas* ♀), 1 fra Östre Næss i Værdalen, 1 fra Alstahaug ved Levanger, 1 fra »Mullfjellet» (hvor?) og 1 uden Lokalitet (mere nærmende sig Hovedformen og neppe arktisk); de 3 övrige var Hunner, alle tilhörende *ægon*, men ikke försynede med Lokalitets-Etiketter. Heraf fremgaar altsaa, at de af ZETTERSTEDT for hans *idas* anförte arktiske og nordlige Lokaliteter kun kunne tages til Indtægt for *ægidion* og ikke for *ægon*, idet der intet Bevis foreligger for, at de 3 *ægon*-Hunner, der sandsynligst turde stamme fra det sydlige Sverige, skulde være fundne nordpaa. Se der et Exempel paa, hvor let Forvexlinger kunne opstaa i denne Gruppe og til

[1] Insecta Lapponica, p. 913.

[2] Öfvers. Vet. Akad. Förhandl. 1855, p. 210.

hvilke feilagtige Opgaver angaaende den geografiske Udbredelse af Arterne de kunne give Anledning.

Et andet ligesaa eklatant Bevis paa, hvilke feilagtige Opfatninger der kunne gjöre sig gjældende angaaende Formerne af denne Gruppe selv hos de störste Autoriteter inden Lepidopterologien, frembyder den saakaldte *var. hypochiona* RBR. Som bekjendt opförer STAUDINGER denne först i 1858 af RAMBUR[1] som egen Art beskrevne Form i sin bekjendte Katalog af 1871 som en Varietet af *argus* auct., — altsaa vor *argyrognomon* — og som saadan omtaler han den bl. a. ogsaa i sit »Beitrag zur Lepidopterenfauna Griechenlands»,[2] hvor han fremhæver, at den »sich vorzugsweise durch die fast weissliche Färbung der Unterseite auszeichnet». Da det synes mig höist paafaldende, at Forfatternes *argus* skulde forekomme i en saadan Dragt, hvorved altsaa Undersiden hos Hannerne maatte blive aldeles som hos *ægon*, forskrev jeg ianledning mine over denne Gruppe paabegyndte Undersögelser 2 Par *hypochiona* fra Dr. STAUDINGER, hvilke jeg ogsaa erholdt i typiske Exemplarer fra Andalusien. Det slog mig strax ved förste Blik, jeg kastede paa dem, at de umulig kunde tilhöre Forfatternes *argus*, men at de maatte være en *ægon*-Form. Jeg skyndte mig derfor uopholdelig at bringe begge Hannerne under Mikroskopet, og — ganske rigtig: hos den ene ikke Spor af Haarskjæl at opdage, hos den anden nogle ganske enkelte spredte mod Basis af Vingen, aldeles som hos vore typiske *ægon!* Dernæst skred jeg til Undersögelsen af Forbenenes Tibier og fandt her ogsaa baade hos Hannerne og Hunnerne uden stor Möie den for *ægon* karakteristiske Horntag, om end mindre og uanseeligere end ellers sædvanligt. Sluttelig overbeviste jeg mig ogsaa ved Hjælp af lidt Stöv fra Forvingerne af Hannerne om, at heller ikke Blæreskjællene afveg fra *ægon's*. Det er saaledes visselig ingenting at undres over, at Hannerne af *hypochiona* har den samme næsten hvidagtige Farve paa Undersiden som den typiske *ægon:* da de desuden ogsaa har bredt sort Randbaand ligesom denne og hele Udseendet forövrigt saavel paa Over- som Undersiden er aldeles *ægon*-lignende, synes det mig saa meget mere paafaldende, at denne Form er bleven

[1] Catal. Syst. des Lepid. de l'Andalousie, p. 35.

[2] Horæ Soc. Ent. Ross. VII. 1870, p. 48.

henfört til Forfatternes *argus* istedetfor, som den burde, til *ægon*. Jeg kan i Virkeligheden vanskelig forklare mig Tingen paa anden Maade, end at en flygtig Undersögelse af Tibierne har ladet de som anfört smaa og uanseelige Horntagge forblive ubemærkede, og da disse gjaldt for det »eneste sikre Skjelnemærke», saa er Dommen dermed engang for alle bleven afsagt. Dette Exempel viser noksom Betydningen af det af AURIVILLIUS opdagede karakteristiske Forhold med Skjællene hos Hannerne af begge Arter. Havde dette tidligere været kjendt, vilde det have været en Umulighed, at den glatvingede *hypochiona* kunde være bleven henfört til Forfatternes *argus,* selv om dens Skinnebenstag havde været endnu vanskeligere at opdage, end den i Virkeligheden er. — Jeg skal tilföie, at jeg for at være sikker paa, at ingen Feiltagelse var skeet ved Afsendelsen af mine Exemplarer, remitterede det ene Par til Ombytning og gjorde Forespörgsel desangaaende; Svaret blev imidlertid, at Exemplarerne tilhörte den virkelige *hypochiona,* og det Par, jeg erholdt igjen, viste nöiagtig det samme Udseende som de forrige. Jeg tillader mig derfor at henstille til alle Eiere af Exemplarer af denne Form at underkaste dem de af mig her nævnte Pröver og föler mig forvisset om, at de da Allesammen ville finde sig foranledigede til at flytte sine Exemplarer over til *ægon,* ifald de da ikke med RAMBUR foretrække at betragte denne Form som en egen Art, hvilket i hvert Fald bliver en mindre Feil end at henföre den under *argyrognomon* (*argus* auct.).

Dels ved Hjælp af de nævnte Exemplarer af *hypochiona* fra Andalusien og dels ved Hjælp af et typisk Par af den af Dhrr. SCHULZ og Prof. HERING[1] opstillede *L. dubia* fra Pommern, som jeg har modtaget fra HERING selv, tror jeg ogsaa at være kommet til Klarhed angaaende den i Begyndelsen omtalte, eiendommeligt udseende *Lycæna* her fra Kristiania Omegn, der nærmest foranledigede mig til at se lidt nærmere paa den her omhandlede Gruppe. Der synes mig nemlig ikke at være nogen Tvivl om, at samme er identisk med den navnte pommerske *dubia* (omendskjönt vore norske Exemplarer baade i Störrelse og hele Udseende fjerne sig endnu mere fra den typiske *argyrognomon* end hin), samt at denne staar i et lignende Forhold

[1] Stett. Ent. Zeit. 1881, p. 135.

til den typiske *argyrognomon* som *hypochiona* til den typiske *ægon*. Jeg skal beskrive den her hos os forefundne Form noget nærmere, da den som nævnt afviger adskilligt fra den pommerske.

Det var i August Maaned 1880 og igjen i 1881 i Tiden fra 12:te Juli til 14:de August, at denne interessante Form blev fundet af Kaptein Grüner paa Gaarden Borge tæt ved Asker Jernbanestation en halvanden Mils Vei vestenfor Kristiania. Den flöi her paa Engene sammen med andre Lycæner (*icarus, astrarche, semiargus* m. fl.) og indfangedes i flere Exemplarer af begge Kjön. Jeg har for mig 12 Hanner og 16 Hunner, hvilke alle ved sin Mangel paa Skinnebenstag, Hannerne desuden ved sine talrigt forhaandenværende Haarskjæl samt ved Formen af Blæreskjællene, stemme overens med den typiske *argyrognomon*. Hvad der först og fremst springer i Öinene ved en Sammenligning med denne, er den langt betydeligere Störrelse, idet nemlig Vingebredden hos normalt spændte Exemplarer (d. e. med Forvingernes Inderkant i samme rette Linie) udgjör fra 31—33 mm. hos Hannen og 32—34 hos Hunnen. Ved Siden af vore almindelige *argyrognomon*-Exemplarer her fra det sydlige Norge, der kun maale circa 27 mm., se de derfor ogsaa ud som rene Kjæmper (smlgn. figg. 6 og 7). Parret fra Pommern maaler knappe 30 mm. hos begge Kjön.

Hannen har Oversiden blaa med smal sort Yderrand ligesom *argyrognomon;* paa Forvingerne ere ogsaa Aarerne sorte i Enden et lidet Stykke indover fra Kanten. Forvingernes Forrand er smalt hvid, men gaar mod Basis over i sort. Bagvingerne uden sorte Pletter indenfor Randen eller kun med ganske svage Spor af saadanne. Fryndserne paa begge Vingepar i sin indre Halvdel sorte, i den ydre hvide. — Undersiden er særdeles karakteristisk, ganske lys rödlig eller brunlig askegraa til hvidgraa med blaalig Bestövning indad, navnlig paa Bagvingerne. Hele Anordningen af Pletter og Tegninger er som hos *argyrognomon*, men Farven af de rödgule Randbaand er blegere, mere orange, og medens samme hos hin, navnlig paa Bagvingerne, indad ere begrænsede af mere og mindre spidse, pilformige sorte Pletter, dannes her de tilsvarende Pletter af afrundede, halfmaaneformige Buer. Undersiden kan i enkelte Tilfælde blive helt blaahvid ligesom hos *ægon* ♂, og isaafald forsvinde de disse sorte

Buer igjen indad begrændsende hvide Pilpletter mere og mindre fuldstændigt i Grundfarven; hvor denne derimod holder sig rödlig- eller brunliggraa, vise de sig af samme Skikkelse som hos *argyrognomon*, naaende hen til hver sin sorte Plet af den dobbeltbuede Rad af sorte, hvidt omgivne Pletter derindenfor. Blaalig grön Metalglands findes hos 4—5 af Randbaandets Öiepletter, nemlig i Cellerne 1 c—4. Overhovedet vise alle Pletterne sig i Forhold til Sommerfuglens Större1se særdeles smaa, særlig paa Bagvingerne, og derfor spredtstaaende med lange Mellemrum mellem hver især. Og ikke nok hermed, de vise ogsaa en ganske iöinefaldende Tilböielighed til endnu yderligere at formindskes og delvis forsvinde paa Bagvingerne. Som sædvanligt i saadanne Tilfælde er det de nærmest Basis siddende, hvis normale Antal er 3, der totalt forsvinde, enten 1, 2 eller alle 3, hvilket ofte er forskjelligt paa hver Vinge, paa samme Tid som de övrige Pletter reduceres i Större1se. Dette synes at staa i et bestemt Forhold til Udstrækningen af den blaa Bestövning. Individer med ren rödlig graabrun Grundfarve og kun ganske lidet og svagt Blaat inderst mod Roden af Bagvingerne har nemlig, saavidt jeg har kunnet erfare, altid sit normale Pletantal; jo mere derimod den blaa Farve breder sig udover Vingen, desto större Tilböielighed vise Pletterne til at svinde ind i Antal og Större1se. Hos et Individ med stærkt udpræget blaa Farvetone over Störstedelen af Vingernes Underside er saaledes ikke alene de 3 Pletter ved Basis totalt forsvundne, men ogsaa et Par af Pletterne i den dobbeltbuede Pletrad udenfor Diskstregen savnes, paa samme Tid som ogsaa saavel denne sidstnævnte som de fleste af de övrige Pletter ere særdeles stærkt reducerede, enkelte ganske utydelige.

Hunnen er oventil blaa ligesom Hannen, med sort Diskstreg paa Forvingerne og mere eller mindre Sort i Yder- og Fremkanten af samme, samt i Fremkanten af Bagvingerne. Enten er blot Yderkanten af Forvingerne bredt sort, og viser der sig i dette Tilfælde ikke sjelden mere og mindre tydelige Antydninger til rödgule Pletter i det sorte Randbaand, yderst ude mod Sömmen mellem Aarerne desuden af og til fine hvidagtige Buelinier med Konvexiteten udad, eller baade hele Fremkanten og Yderkanten ere bredt sorte eller sortbrune, hvorved den blaa Farve indskrænkes til Disken og Inderkanten. Bagvingernes Rand pry-

des af en Rad temmelig sorte runde, store Pletter, indad begrændsede af smukke rödgule, brede Halvmaaner, der igjen har en fin sort Begrændsning indad mod Vingefladen; udad mod den sorte Randlinie langs Roden af Fryndserne begrændses de sorte Pletter af fine hvide Buelinier. Det Hele staar særdeles smukt mod Vingernes blaa Farve. Fryndserne ere ligesom hos Hannen i sin indre Halvdel sorte, i den ydre hvide.

Da Undersiden hos Hunnen aldrig antager den hos Hannen omhandlede blaahvide eller blaaliggraa Grundfarve, viser ogsaa baade Antallet og Störrelsen af Pletterne sig her meget konstantere. Udseendet afviger forövrigt ikke fra de Hanners, der har ren brunliggraa Underside uden deri, at de rödgule Randbaand her ere kraftigere udviklede og sammenhængende paa begge Vingepar (hos Hannen er det oftest paa Forvingerne oplöst i Pletter), hvorhos tillige de sorte Pletter, der begrændse disse Baand indad og udad, ere stærkere udviklede og for den inderste Pletrads Vedkommende ved sin mere tilspidsede Pilform afgjort nærme sig mere til Udseendet hos *argyrognomon*, end Tilfældet er hos Hannen. — Fryndserne ere paa Undersiden saavel hos Hannen som hos Hunnen helt hvide lige fra Roden af.

Udentvivl er det en Hun af denne selvsamme Form, som Rössler omtaler fra Nassau i hans tidligere citerede Fortegnelse over Sommerfuglene dersteds:[1] »Am 28 Mai 1864 wurde bei Biebrich ein hierher (d. e. til *argus*) gehöriges ganz frisches entwickeltes ♀ gefunden, welches die Veränderlichkeit der Art ganz besonders zeigt, wenn es nicht vielleicht ein Hybridus mit *Icarus* Rott. oder *Adonis* S. V. ist. Es hat die vollste Grösse des letzteren, ist oben tief schwarz, zur Hälfte blau wie *var. Ceronus* mit den hellen orangegelben Augenflecken, die Franzen ganz weiss, mit Ausnahme der schwarzen Wurzel licht braungrau mit sehr stark metallisch grüner Begrenzung von 4 Augenflecken. Auffallend ist der besonders dickwulstige hellgraue Halskragen.» Prof. Hering har derhos meddelt mig, at han tror at have fundet Formen *dubia* for længere Tid tilbage i Schweiz (Exemplarerne besidder han imidlertid ikke længere), samt at Prof. Zeller ogsaa har fundet den ved Glogau i Schlesien. Der er vel saaledes al Rimelighed for, at vi her har at gjöre med en ganske

[1] Jahrb. Nass. Ver. f. Naturk. 19—20 Heft., p. 115.

eiendommelig, spredt forekommende og udpræget lokal Form, — men bör den betragtes som egen Art eller ei? STAUDINGER siger herom:[1] »Professor HERING hat in der Stett. Ent. Zeit. 1881, p. 135 als wahrscheinlich von *Argus* verschiedene Art eine *dubia* aufgestellt, wobei er sich besonders auf die Beobachtungen des Herrn SCHULZ beruft. Bei einer grossen Reihe von Exemplaren aus den verschiedensten Gegenden meiner Sammlung zeigen sich aber alle angegebenen Unterschiede als nicht stichhaltend. Dass *dubia* bei Stettin eine doppelte, *Argus* hingegend nur eine einfache Generation hat, mag gerade die Ursache des etwas verschiedenen Aussehens beider Formen sein. Jedenfalls sind hier noch lange und gründliche Untersuchungen nöthig, die villeicht nach Jahrhunderten hochinteressante Resultate liefern werden.»

Ganske vist er det paa Entomologiens nuværende Standpunkt yderst vanskeligt i en Gruppe som den her omhandlede at kunne sige med nogen Bestemdthed, hvilke Former der bör ansees som gode Arter og hvilke ikke. Desværre ser jeg mig for Tiden ikke istand til at oplyse, om vor norske *dubia*-Form ogsaa ligesom den pommerske har to Generationer eller ikke, da som nævnt de hidtil kjendte Exemplarer alle ere fangede i Juli og August, den sædvanlige Flyvetid for vor almindelige typiske *argyrognomon*. Af denne sidste fandtes paa vedkommende Lokalitet intet Exemplar, heller ikke Overgangsformer mellem begge, omendskjönt Hr. Kaptein GRÜNER ifölge min Anmodning i afvigte Sommer havde sin specielle Opmærksomhed rettet paa og indfangede alle de Lycæner, der flöi sammesteds. Forhaabentlig vil det senere lykkes at faa undersögt, om der ogsaa her skulde flyve en tidligere Generation (i Juni Maaned) og saaledes STAUDINGER's Formodning om den dobbelte Generations Indflydelse i dette Tilfælde maatte kunne gjöres gjældende ligesaa vel for vor som for den pommerske Forms Vedkommende. Jeg maa imidlertid bekjende, at jeg ved at sammenholde vor almindelige typiske *argyrognomon* med de ovenfor omhandlede Exemplarer fra Asker, der alle vise konstant samme Störrelse, har lidt vanskeligt for at gjöre mig fortrolig med den Tanke, at en i sit hele Udseende saa afvigende Kjæmpeform skulde fremgaa alene derved, at vor sædvanlige lille Normalform af *argyrognomon* optræder i to Ge-

[1] Stett. Ent. Zett. 1881, p. 261.

nerationer istedetfor i en. Under sydligere Breddegrader, hvor *argyrognomon* normalt har to Generationer, ser man ialfald, saavidt jeg har kunnet bringe i Erfaring, intet til nogen saadan Afvigelse i Udseendet hverken hos den ene eller den anden Generation, endsige hos begge to, saaledes som Tilfældet jo er med *dubia* i Pommern. Nu er jo imidlertid *argyrognomon* en meget variabel Art, saa man faar være höist forsigtig ligeoverfor den, og naar Staudinger, stöttet til sit righoldige Materiale fra alle Kanter, vil finde Forbindelsesled mellem begge Former, saa er dette neppe andet eller mere, end man i et Tilfælde som her maatte vente sig, da vel neppe Nogen vil betvivle, at begge i Virkeligheden ere at betragte som Udgreninger fra en og samme Rod. Er imidlertid ikke ogsaa det samme Tilfældet f. Ex. med Gruppen *Melitæa athalia-aurelia-parthenie,* og hvem vil forlange tydeligere Forbindelsesled, der bedre vise disse Formers indbyrdes Sammenhæng og godtgjöre Uholdbarheden af de opstillede Skjelnemærker mellem dem, end de vi herfra har at opvise? (smlgn. Frey: Lepid. d. Schweiz, p. 29, Note). Desuagtet opföres de imidlertid fremdeles som lige distinkte Arter, og saa længe man holder paa hermed, synes det mig lidet konsekvent at befölge et ganske andet Princip i den her omhandlede Gruppe. Da jeg imidlertid overhovedet ingen Sympathi nærer for Opstillingen af flere Arter end nödvendigt, gaar jeg gjerne ind paa indtil videre at betragte vor ovenfor beskrevne *Lycæna* fra Asker som en, i hvert Fald höist mærkelig, Form af *argyrognomon,* til hvilken den som ovenfor antydet formodes at staa i et lignende Forhold som *hypochiona* Rbr. til Forfatternes *ægon.*

Efter saaledes at have omhandlet vore under denne Gruppe hörende Former i den fuldt udviklede Tilstand, skulle vi dernæst vende os til de biologiske Forholde og sammenholde, hvad man kjender angaaende begge Arters Forekomst og Udbredelse, Levevis m. v. Det viser sig da, at overalt i Lavlandstrakterne i de sydligere og mellemste Distrikter af baade Norge og Sverige er det uden Sammenligning *ægon,* der er den hyppigst forekommende og mest udbredte Art, som man her vistnok aldrig vil söge forgjæves, hvor Lokaliteten er passende. *Argyrognomon*

derimod er langt mere lokal i sin Optræden, og medens hin fortrinsvis holder sig til Lyngmarkerne, finder man denne i Lavlandet mest paa Engene. Med Hensyn till deres Udbredelsesforholde möder der os imidlertid den Mærkelighed, at medens paa Schweizer- og Tyroler-Alperne den kjendte Höidegrændse for begge synes at falde saa omtrent sammen, idet de begge gaa helt op til Trægrændsen (som *argyrognomon* i hvert Fald kun ganske undtagelsesvis skal overstige), saa stiller Forholdet sig, efter Alt hvad jeg har kunnet erfare, hos os saaledes, at *ægon* saavel i horizontal som vertikal Retning stopper op længe forinden den anden. Hvor langt *ægon* egentlig gaar mod Nord her i Skandinavien, kan endnu for Tiden ikke siges med Vished. Fra Norge besidder jeg den nordligst fra Romsdalen og Söndmöre (62,50° n. Br.), og fra Sverige har jeg haft Anledning til at se Exemplarer fra de fleste Landskaber op til Dalarne og Helsingiand, altsaa til omtrent samme Höide. WALLENGREN[1] og SPÅNGBERG[2] anföre vistnok, at den forekommer helt op til Tromsö og Finmarken, hvilket ogsaa gaar igjen i SPEYER'S bekjendte Værk[3], men dette skriver sig, som i det foregaaende vist, kun fra en feilagtig Tydning af ZETTERSTEDT'S *Argus idas*. Ligesaa lidt har jeg nogensinde fundet *ægon* i nogen betydeligere Höide over Havet, og er det ligeledes en Forvexling med *var. ægidion*, der ligger til Grund for SPÅNGBERG'S Opgave (efter WALLENGREN og SIEBKE) om dens forekomst paa Storfjeldet i Fron, idet nemlig den »*argus* L.», som SIEBKE anförer derfra i sin Reiseberetning,[4], ligesaa vel som ZETTERSTEDT'S Exemplarer tillhörer nævnte Form. Udentvivl er det vel ogsaa denne samme almindelige Forvexling, der har foranlediget TENGSTRÖM'S Opgave[5] om, at *ægon* i Finland skulde være udbredt helt op i Lapmarkerne, medens *argyrognomon* ikke opföres som fundet nordligere end i russisk Karelen. I hvert Fald fandt SCHILDE[6] i 1871 ved Kuusamo kun denne sidste. Saavel

[1] Skand. Dagfj., p. 207.

[2] Sv. och N. Arterna af Dagfj.sl. Cupido, p. 33.

[3] Geogr. Verbr. d. Schmett. I, p. 233. (Smlgn. II, p. 272).

[4] Nyt Mag. f. Naturv. B. VII. (separat, p. 32).

[5] Cat. Lep. Faun. Fenn. præc. (separat, p. 2) i Acta Soc. pro Fauna et Fl. Fenn. X, 1869, p. 292.

[6] Stett. Ent. Zeit. 1873, p. 175.

i det höiere Norden som i de alpine Trakter paa Fjeldene er det nemlig altid *ægidion*-Formen, der viser sig at være *ægon's* Stedfortræder paa Lyngmarkerne, hvor den gjerne overalt flyver i Mængde og her er ligesaa karakteristisk for disse, som *ægon* er det i Lavlandet, ligesom ogsaa dens hele Udseende og Habitus paa det mest skuffende ligner dennes. Det er saaledes ganske let forklarligt, at netop *ægidion*-Formen i særlig Grad har været Gjenstand for Forvexlinger med *ægon* baade hos os og andre Steder; saaledes har f. Ex. jo ogsaa MEYER-DUR[1] henfört den paa Schweizer-Alperne forekommende *ægidion* til *ægon* i Stedet for til *argyrognomon*.

Hvad der vistnok ikke mindre end den store indbyrdes Lighed i Udseendet mellem Sommerfuglene selv har bidraget til at gjöre det saa vanskeligt at holde disse to Arter skarpt ud fra hinanden, det er den Omstændighed, at de i Henseende til Flyvepladse og Udviklingshistorie begge to frembyde saadanne Afvigelser og Variationer paa de forskjellige Steder af deres Udbredelseskreds, at det synes omtrent umuligt at paapege noget for den ene Art bestemt karakteristisk Træk, hvortil ikke ogsaa den anden har noget tilsvarende at opvise. Erfaringer, hentede fra en Lokalitet, slaa derfor ikke altid til paa andre, hvor de nemlig kunne gestalte sig forskjelligt. Omendskjönt saaledes *ægon* med Rette er bleven betegnet som karakteristisk for Lyngmarkerne, idet der nemlig her i Lavlandstrakterne pleier at vrimle af den overalt under dens Flyvetid, Juli—August, saa flyver den ifölge ZELLER[2] paa Alperne meget hyppig paa alle paa Papilionaceer rige Enge, f. Ex. i Pretherdalen i Oberkärnthen. Omvendt finde vi som nævnt, at *argyrognomon*, der i Lavlandstrakterne har sit egentlige Tilhold paa blomsterrige Enge, oppe paa Fjeldene i Mængde befolker Lyngmarkerne. Hermed staar sikkert nok ogsaa en Vexling af Næringsplante i Forbindelse.

Paa de Lyngmarker, hvor *ægon* flyver udover Eftersommeren, finder man ogsaa dens Larver i Mængde paa Lyngen (Calluna vulgaris), hvorfra den let kan indsamles, naar man i förste Halvdel af Juni gjennemsöger Lyngen ved Hjælp af en stærk Slaghaav, som ogsaa AURIVILLIUS har meddelt mig, at han i en Aar-

[1] Verzeichn. d. Schmett. der Schweiz, p. 66.
[2] Stett. Ent. Zeit. 1868, p. 125.

række har gjort det i Helsingland og klækket Sommerfuglen af de indsamlede Larver. Udenlandske Forfattere nævne derimod mærkværdig nok — ialfald saavidt jeg har haft Leilighed til at erfare — intet om Larvens Forekomst paa Lyng, hvorimod de samtlige opgive forskjellige Papilionaceer som Næringsplanter. Fra Pastor KRIEGHOFF i Thüringen har jeg modtaget en hel Del Exemplarer af den typiske *ægon,* hvilke han selv har klækket af Larver, der nærede sig af Melilotus, Genista, Spartium og Onobrychis sativa, hvis Blomster de helst fortærede, hvilket stemmer med Angivelserne hos de forskjellige tyske Forfattere, der foruden de nævnte Arter endnu opgive endel andre Papilionaceer, saasom Trifolium, Colutea og Ononis. Fra Skotland opgives Ornithopus perpusillus (B. WHITE) og fra Holland foruden Spartium tillige Fragaria vesca (SNELLEN). WALLENGREN[1] angiver som bekjendt foruden Melilotus, Sarothamnus og Trifolium ogsaa Thymus, muligens dog ikke efter egne Iagttagelser, ligesom HAAS[2] for Danmarks Vedkommende indskrænker sig til at anföre, at Larven »angives» at leve paa Genista og Trifolium, altsaa uden Stötte af egne Observationer dersteds.

Vende vi os dernæst til *argyrognomon,* saa er det visselig ialmindelighed saa, at denne i Lavlandstrakterne til Forskjel fra foregaaende har sit egentlige Tilhold paa Enge, uden at dette dog hverken her eller andre Steder holder stik for alle Lokaliteters Vedkommende. Det er mig ikke bekjendt, at der foreligger nogen direkte Iagttagelse af denne Arts Udvikling fra Larve af her fra Skandinavien. Forespörgsler desangaaende har været frugteslöse. Fra andre Lande opgives de samme Papilionaceer som for *ægon,* nemlig Spartium, Genista, Trifolium, Melilotus, Onobrychis, samt dertil Lotus corniculatus. Naar hertil kommer, at Larven fra Pommern saavel af PLÖTZ[3] som af ZEL-

[1] Skand. Dagfj. p. 208.

[2] Naturhist. Tidskr. B. 9, p. 395.

[3] Stett. Ent. Zeit. 1865, p. 115. — NB. Den her som ny beskrevne Iagttagelse, at Larverne viste sig besatte med Myrer, findes allerede anfört af Dr. D——s i Florenz i FUESSLY'S »Neues Mag. f. d. Liebh. d. Entom.» II (1785) p. 383—4, hvor der tillige findes angivet, at Larverne foruden paa Genista ogsaa, og det endnu hyppigere, leve paa Salix-Arter (!), fortrinsvis paa Spidserne af S. rosmarinifolia, en Opgave som jeg intet andet Sted i den mig tilgjængelige Literatur har fundet noget Sidestykke til. Larverne angives

LER[1] anföres at leve paa Lyng, — hvilket jeg forövrigt ogsaa föler mig temmelig overbevist om er Tilfældet paa Fjeldene og i det höie Norden hos os, omendskjönt der, saavidt jeg ved, ikke er anstillet Iagttagelser desangaaende —, saa vil det ses, at Listen over Næringsplanterne for begge Arter saagodtsom ganske bliver enslydende. Paa nærmere Forespörgsel i Sagens Anledning har vistnok Hr. PLÖTZ meddelt mig, at han ikke besidder noget Exemplar længere af de Sommerfugle, han i sin Tid fik udklækket af de paa Lyng levende Larver, og at han ikke nu med Vished tör benægte, at samme muligens kan have tilhört *ægon*, der flyver paa samme Sted; Prof. ZELLER derimod skriver mig under 23:e Mai d. A: »Was *Lyc. Argus* (*argyrognomon*) betrifft, so habe ich diese nie von einer andern Pflanze erzogen als von Calluna vulgaris, und dies auch nur in einem Jahr bei Glogau und in einem bei Meseritz. Die zwei von dieser Zucht stammenden Exemplare in meiner Sammlung sind ein ♀ (verkrüppelt) und ein grosses ♂, beide auf der Unterseite gelbbräunlich. Der letztere trägt auf dem Zettel die Notiz: (excl. 21. 7. 66) und ist einer der allerechtesten *Argus*. Beide haben Heidekraut gefressen, als sie Raupen waren.»

Omenskjönt saaledes som sagt de for begge Arter fra de forskjelligste Kanter angivne Næringsplanter i det store Hele blive de samme, saa fölger imidlertid deraf ikke, at de jo i sin Optræden, Udviklingshistorie etc. ikke alligevel skulde opvise mere og mindre distinkte Forskjelligheder indbyrdes paa hver enkelt Lokalitet. Det er netop det eiendommelige og interessante, at hver især af dem, hvor de forekomme i en og samme Trakt, i Regelen synes at holde sig for sig selv, idet de vælge hver sine Flyvepladse og Næringsplanter. At der findes Undtagelser herfra, skal villigen indrömmes, idet man ogsaa kan finde dem sammen paa et og samme Sted; men selv i dette Tilfælde turde de dog forholde sig forskjelligt. Her foreligger et rigt Felt for interessante Sammenligninger og Iagttagelser over, hvorledes Forholdet stiller sig mellem dem i de forskjellige Trakter, hvor dels begge Arter forekomme sammen, dels den ene eller den anden af dem

---

at have tilhört *argus* auct. og beskrives nöiagtigt, men henföres af WERNEBURG (l. c. II. p. 134) til *ægon*.

[1] Stett. Ent. Zeit. 1868, p. 127.

er eneraadende. En Iagttagelse i denne Retning af Zeller[1] kan her anföres, hvilken frembyder et Exempel paa, at begge Arter i forskjellige Trakter holde sig til ganske forskjellige Næringsplanter: ved Glogau holder *argyrognomon* sig afsondret fra *ægon* i den törreste Del af Statsskoven paa solrige Lyngmarker og dens Larve nærer sig der af Lyng, medens den baade ved Meseritz og Berlin bestemt nærer sig af Spartium scoparium, hvorpaa derimod Larven af *ægon,* idetmindste ved Glogau, ikke lever; ellers er jo Spartium en af sidstnævntes almindelig opgivne Næringsplanter.

Ogsaa for Flyvetidens Vedkommende finder man oftere opgivet, at den begynder noget forskjellig hos begge Arter paa et og samme Sted, nemlig tidligere hos *ægon* end hos *argyrognomon.* Saaledes meddeler v. Nolcken[2], at efter hans Iagttagelser viser den förstnævnte sig 8—10 Dage tidligere end den sidstnævnte, hvorefter de senere træffes samtidigt i Juni og mod Slutningen af Juli, ligesom Hering[3] for Pommerns Vedkommende angiver, at hin flyver i Juni og Juli, denne i Juli og August paa samme Steder. Zeller[4] derimod siger, att *ægon* i Pommern aldrig viser sig för Begyndelsen af Juli og har sin Hovedflyvetid efter Midten af denne Maaned. Haas[5] anförer dog ogsaa for Danmarks Vedkommende, at den der flyver fra Begyndelsen af Juni til ind i August, men angiver rigtignok ligeledes for *argyrognomon* »samme Tid og lignende Steder.» Den har her ligesom hos os blot en Generation, i Schweiz f. Ex. derimod to, hvoraf den förste flyver i Mai, den anden fra Midten af Juli; det samme er Tilfældet med *argyrognomon.* Jeg har hos os enkelte Gange fundet *ægon* allerede fra Midten af Juni, f. Ex. i Romsdalen, *argyrognomon* derimod ikke förend i Slutningen af samme Maaned, og jeg er derfor tilböielig til at tro, at förstnævnte ogsaa hos os kommer tidligere frem end sidstnævnte.

Da det desværre ikke er lykkedes mig for denne Anledning at forskaffe mig hverken Larver af nogen af Arterne til Beskri-

---

[1] Stett. Ent. Zeit. 1868, p. 127 & 1870, p. 83.

[2] Lepidopt. Fauna v. Esthl., Livl. u. Kurl. I, p. 54.

[3] Stett. Ent. Zeit. 1881, p. 134.

[4] Stett. Ent. Zeit. 1868, p. 126.

[5] Naturhist. Tidsskr. B. 9, p. 395.

velse eller Meddelelser angaaende deres Næringsplanter, stöttede til Iagttagelser hos os, maa jeg slutte med at udtale det Haab, at Lepidopterologerne herefter ville henvende sin Opmærksomhed paa disse Larver, angaaende hvilke man hos de udenlandske Auctorer finder saa mange forskjellige og indbyrdes afvigende Angivelser, saa at vi gjennem Opfödning og Udklækning af skandinaviske Exemplarer maa komme til sikker Kundskab om, hvorledes Udviklingen hos begge Arter foregaar paa de forskjellige Steder her under vore Forholde.

Jeg skal endnu kun tilföie en Opstilling af de herhenhörende Former med Angivelse af en Del af de vigtigste Beskrivelser og Afbildninger for hver især af dem, givne under forskjellige Navne.

1. **Lycæna argus** L. (*ægon* auct.).

Syn.: LINNÉ, Faun. Svec., ed. I, p. 246. 803 ♂ & 247. 804 ♀ (sine nomine). *Argus:* LINNÉ, Syst. Nat. ed. X, p. 483. 152 & ed. XII, p. 789. 232; Faun. Suec., ed. II, p. 283. 1074 ♂ (*Idas* ibid. p. 284. 1075 ♀); DALMAN, Vet. Ak. Handl. 1816, p. 100. 26; WALLENGR., Skand. Dagfj. p. 206. 2; SPÅNGBERG, Svenska och Norska art. af Dagfj.sl. Cupido, p. 30. 8; WOOD, Index Entomol. fig. 71 ♂. — *Ægon:* Syst. Verz. d. Schm. d. Wien. Geg. p. 185, n. 15; HÜBNER, Samml. eur. Schm. f. 313 ♂, 314—315 ♀; OCHSENH., Schm. v. Eur. I, 2. p. 57 & IV, 26; HERR. SCHÄFFER, Syst. Bearb. d. Schm. v. Eur. I, p. 127; HEINEM., Schm. Deutschl. u. d. Schweiz, I. p. 84. 132; SNELLEN, Vlind. v. Nederl. p. 60. 9; GERHARD, Monogr. d. Lyc. pl. 23, f. 2a—c. — *Argyrotoxus:* BERGSTR., Nomencl. u. Beschr. d. Ins. d. Gr. Hanau, II. p. 77 & pl. 47, f. 3—4 ♂ (*Argyra* ib. f. 5—6 ♀). — *Leodorus:* GERH., l. c. pl. 23, f. 3a—c. — *Ægidion:* GERH., l. c. pl. 23, f. 4a—c (usædvanlig liden Form). — *Ægiades:* GERH. l. c. pl. 34, f. 4a—c (nærmende sig til *var. hypochiona* RBR.?)

var. hypochiona RBR.

RAMBUR: Catal. Syst. d. Lepid. de l'Andalousie, p. 35; STAUDINGER: Horæ Soc. Ent. Ross. 1870, p. 48.

var. bella H. S.

HERRICH-SCHÄFFER, l. c., f. 227—8 & I. p. 127.

2. **Lycæna argyrognomon** BERGSTR. (*argus* auct.)

Syn.: BERGSTRÄSSER, l. c. II. p. 76 & pl. 46, f. 1—2, III. p. 6 & pl. 51, f. 7—8; BORKHAUSEN, Naturg. d. Eur. Schm., I, p. 152; SPÅNGBERG, l. c. p. 33. 9. — *Calliopis:* BOISDUVAL, Icon. Hist. d. Lep. d'Eur. p. 58 & pl. 15, f. 4—5; WALLENGR. l. c. p. 209. — *Argus:* HÜBNER, l. c. f. 316—318; OCHSENHEIM., l. c. I, 2. p. 52 & IV. p. 26; TREITSCHKE, ibid. X. 1, p. 71; HERR.-SCHÄFF., l. c. I, p. 127; GERHARD, l. c. pl. 24, f. 1a—c.

var. dubia (SCHULZ) HERING.

HERING, Stett. Ent. Zeit. 1881, p. 135. — Som nærmest henhörende under denne Form skulde jeg ogsaa ville anse GERHARD'S *acreon* og *ismenias* (l. c. pl. 24, ff. 2a—c & 3a—d), saavidt Planchernes tarvelige Udförelse idetheletaget tillader at slutte sig til Noget i denne Henseende; den förstnævnte ligner mere den pommerske, *ismenias* mere den norske *dubia*-Form. Hans *lycidas* (pl. 24, f. 4a—b) skiller sig derimod fra begge væsentlig ved de skarpe Pilpletter paa Undersiden, hvilke ogsaa ere fremhævede af TRAPP i hans Beskrivelse af samme (Mitth. d. Schweiz. Ent. Gesellsch. I, 1865, p. 103); denne turde udgjöre en sideordnet Variation af tilsvarende Störrelse, men af noget forskjelligt Udseende.

var. ægidion MEISSN.

MEISSNER, Naturwiss. Anzeiger d. allg. Schweiz. Gesellsch. für d. ges. Naturwiss., 1818; GERMAR, Mag. d. Entom. IV. p. 394. — *Lapponica:* GERHARD, l. c. pl. 34, f. 3a—c. *Idas:* ZETTERST., Ins. Lapp. p. 913. 8.

Kristiania i Oktober 1881.